

o posloupnosti testamentární, která uplatňuje se v srbském právu také vlivem cizím podobně jako v právu českém.

Práce autorova jest záslužná zvláště proto také, že jest první svého druhu. Ač jde tu o přehled, autor seznamuje nás se zajímavými podrobnostmi. Autor však nevyčerpává všechnu literaturu z dějin práva jihoslovanského. To týká se zvláště literatury o záduze jihoslovanské. Měl zvláště použiti prací Kadlecových a literatury tu citované. Pro srovnání měl ovšem, jak řečeno, odvolávati se ne pouze na právo polské, nýbrž i na jiná práva slovanská. Rauscher.

Právo civilní.

Malkovský Karel, Sbíрка předpisů platných na území československé republiky o soukromém pojišťování. Vydáno péčí »Jednoty pro vědy pojistné« v Praze 1925. Stran XV., 454 a dodatek o 12 stranách. Cena nevyznačena.

Otázky týkající se soukromého práva pojišťovacího náležejí jak v theorii, tak v praxi k nejobtížnějším. Pojišťování samo jest hospodářským zřízením neobyčejně složitým a v důsledku toho i právní úprava vztahů pojišťovatelských předpokládá celou řadu zvláštních znalostí, matematických a pojistně technických, které musí si právník předem aspoň částečně osvojit, aby právní normy tohoto oboru plně mohl chápati. U nás jsou tyto nesnáze ještě zvyšovány jednak značnou roztržitostí předpisů právních, poměry pojišťovací upravujících, jednak dvojitostí práva na území našeho státu a posléze, pokud jde o t. zv. historické země i okolností, že větší část ustanovení zákona z 23. XII. 1917 čís. 501 ř. z. (t. zv. zákona o smlouvě pojišťovací) nevstoupila posud v platnost. Právě okolnost posléze uvedená jest příčinou značné nejistoty právní, poněvadž jak theoretické dedukce, tak i rozhodnutí soudní bývají leckdy opírána o ustanovení, která posud nejsou v platnosti.

Za tohoto stavu jest souborné vydání všech pojišťovacích předpisů, platných jak v zemích historických, tak na Slovensku, spolu s přesným vyznačením ustanovení dosud v platnost nevstoupivších, pomůckou velmi vítanou, zejména je-li pracováno s takovou důkladnou svědomitostí, jakou vykazuje se právě sbírka pana odb. přednosty Malkovského.

Sbíрка obsahuje nejen veškery zákony a nařízení, nýbrž i vyhlášky a výnosy ústředních úřadů pojišťování se týkající a to i takové, které jen nepřímou s právem pojišťovacím souvisejí, jako např. některá ustanovení exekučního řádu (§§ 129, 121, 291), zákona o společnosti s ručením obm. (§§ 1, 86, 88, 105), zákona automobilového (§§ 10, 12), zákona o právních poměrech spořitelien (§§ 14, 15), o vystěhovalectví (§ 23) a podobné. Tato obsáhlost není však nikterak na újmu přehlednosti díla, které jest systematicky rozděleno vedle dodatků v pět dílů, tvořících samostatné celky.

První díl věnován jest předpisům o zakládání, zařízení a hospodaření pojišťoven. Předpisy sem spadající rozděleny jsou ve čtyři části, z nichž první obsahuje ustanovení platná v zemích historických, druhá nařízení vydaná československou vládou pro území Hlučinska, třetí pro Vitorazsko a Valčicko a čtvrtá předpisy platné na Slovensku a v Podkarpatské Rusi před převratem, jakož i zákony a nařízení vydané za republiky. Ustanovení platná v zemích historických, uvedená v části I., rozdělena jsou ve tři pododdělení a sice zvláště uvedeny jsou zákony a nařízení, zvláště výnosy a vyhlášky ministerstev a konečně zvláštní předpisy, týkající se cizozemských pojišťoven a kaucí cizozemských pojišťovacích společností. (Tyto předpisy bylo by snad lépe zařaditi do samostatného dílu, obsahujícího ustanovení mírových smluv a mezistátních úmluv, s nimiž úzce souvisejí).

Další oddíly obsahují postupně předpisy o pojišťovací smlouvě; předpisy, které se pouze dotýkají pojišťoven; oddíl IV. (sub D) ustanovení o poplatcích ze smluv pojišťovacích, o poplatkovém ekvivalentu a ostatních předpisech poplatkových, o daních, soupisu pojistek a o hasičských příspěvcích; oddíl V. (E.) o mírových smlouvách a mezistátních úmlouvách; oddíl VI. (F.) pak o studiu a autorizaci pojištění technické.

Vedle toho připojeny jsou 4 dodatky, z nichž první obsahuje zákony, které byly vydány k přípravě zveřejnění živelního pojišťování, v druhém uvedena jsou některá ustanovení zákona čís. 54 z roku 1925 o poplatcích, v třetím zákon, kterým se mění ustanovení uherského obchodního zákona o pojištění životním a o pojištění proti škodám (tedy zákon ze 7. srpna 1925 čís. 202 Sb. z. a n.) a posléze v dodatku IV. jest obsažena úmluva mezi republikou Československou a republikou Rakouskou o plnění smluv v pojištění na život a důchody, které sjednaly rakouské životní pojišťovny s československými pojistníky, nebo československé životní pojišťovny s rakouskými pojistníky.

Již z tohoto stručného obsahu jest patrné, že jde o obsáhlé kompendium pojistně právní, k němuž s důvěrou sáhne každý, kdo se jakoukoliv otázkou z práva pojišťovacího obírá. Před jinými sbírkami vyniká sbírka Malkovského vedle své důkladnosti systémem, vědecky odůvodněným, který činí z ní dílo také theoreticky cenné.

Škoda, že autor nemohl připojiti aspoň nejdůležitější judikáty a vysvětlivky, vydané svého času ministerstvem spravedlnosti k pojišťovacímu řádu, pokud arci tyto zákonem o smlouvě pojišťovací nestaly se bezpředmětnými. Také překlad některých zvláštních zákonů na nemnohých místech postrádá právnícké díkce. To vše však na hodnotě díla ničeho nemění.

Knihla bude jistě s radostí uvítána právníckou veřejností a to i těmi, kdož jen příležitostně se problémy pojišťovacího práva obírají. Naleznou lehce informaci a zejména vyhnou se nebezpečí, že by

dovolávali se předpisů neplatných. »Jednotě pro vědy pojistné« náleží zásluha, že umožnila vydání tohoto díla, které dlouho bylo postrádáno.

Dr. B. Šejhar.

Právo trestní.

Přípravné osnovy trestního zákona o zločinech a přečinech a zákona přestupkového. Vydala komise pro reformu československého trestního zákona. Praha 1926. Nákladem ministerstva spravedlnosti. Stran 94, 215. Cena 25 Kč.

Po více než sedmi letech naší státní samostatnosti dočkala se veřejnost osnovy československého trestního zákona, mající za účel připravití unifikaci obého na území republiky platného hmotného trestního práva a jeho reformu. Osnova je — jak předmluva k ní hned z počátku zdůrazňuje — prací komise pro reformu trestního zákona, ve které byli zastoupeni s výjimkou německé university profesori trestního práva všech našich universit (prof. Miříčka, Kallab a Milota). Ministerstvo spravedlnosti nevykonávalo na obsah osnovy žádného rozhodujícího vlivu. Je to tedy práce české vědy trestního práva a autoři uložili v ní formou návrhu trestního zákona svůj vědecký program. S tohoto hlediska musí býti proto osnova především posuzována.

Práce komise trvala přes pět let. U srovnání s podobnými pracemi v cizině nelze to označiti za dobu příliš dlouhou. Byla zahájena v červnu 1920 za ministra spravedlnosti dra A. Meissnera (po první přípravné poradě, která se konala již za ministra Dr. Veselého) a skončena v létě 1925 za ministra spravedlnosti dra J. Dolanského. Postupováno bylo účelně ve dvou etapách. Nejprve byla vypracována obecná část osnovy, naznačující zásady a směr, kterým se hodlá reforma ubírat. Tento »Zatímný návrh obecné části trestního zákona« byl v roce 1921 vydán tiskem a poskytnuta tak odborným kruhům i nejširší veřejnosti příležitost vyjádřiti se o zásadách zamýšlené reformy. Zatím bylo pokračováno tempem již méně rychlým v práci na zvláštní části osnovy. Zvláštní část byla pak vypracována v roce 1924 a přikročeno ihned k revisi obecné části. Při tom bylo přihlíženo nejen k poznatkům nabytým při zpracování zvláštní části osnovy, nýbrž také k posudkům podaným k zatímnému návrhu obecné části. Celé dílo bylo skončeno v roce 1925 a předkládá se nyní k posouzení všem zájemníkům i nejširší veřejnosti. Osnova byla vydána zatím toliko v jazyce českém, bude však vydána také v německém — a jak jsme informováni — i ve francouzském překladu. Stane se tak přístupnou i světovému fóru, na jehož úsudek jsme zvědaví. Tolik o vzniku osnov.

Knižní úprava osnovy, vydané ve dvou oddělených svažcích, je úhledná a vhodná, umožňující při studiu sledovati stále text osnovy samé. Prvý svazek obsahuje vedle předmluvy, nastiňující